

5605

2. Beh. af Lovf. om en overord. Bevill. til Befæstninger.

5606

være en overordentlig vanskelig Sag at besøge det med nogen Frihed i sine Bevægelser, og det vil ialtsald fødre betydeligt Lokaltjendstøb, som en Fjende i Almindelighed ikke kan være i Besiddelse af, idetmindste ikke i den Grad som vi selv. Maa saa ibet jeg fastholder, at vore Farvande ere i mange Henseender gunstige for Forsvaret ved en Flaade, der er afsættet efter dem, kan jeg dog ikke paa nogen Maade se, at de Yttringer, der ere faldne fra den ærede Ordfører for Mindretallet, kunne betragtes som en Hånstø, tillæstet Flaaden. Grunden til, at det ærede Medlem kom ind paa sin Udovilling om Farvanden's Befæstning, var desuden, at han vilde forsvare Nødvendigheden af, at Søen ikke, som han kaldte det, blev opløst eller formindsket, og deri er jeg ganske enig med ham, thi som jeg udtalte ogsaa forrige Gang, der bør bag ved Flaaden staa en kampdygtig Hær. Det er disse Bemærkninger, jeg havde at gjøre til den ærede Ordfører for Hleretallet. De øvrige Bemærkninger, jeg har at gjøre, ere meget korte. Der var et Medlem, nemlig det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer), som spurgte, om Isforholdene ved Aggersøsfund ere undersøgte i denne Vinter. Det ere de naturligtvis blevene; de ere blevene temmelig nøie undersøgte, og det Resultat, man er kommen til, er, at der paa det Sted, hvor Havnen tænkes anlagt, er overordentlig lidt Isdrift. Den svære Is kommer slet ikke derhen, saaledes at der med Hensyn til Havneanlægget og Havnen i det Hele ikke bestaar nogen Vanskelighed. Med Hensyn til de paatænkte 4 Dæmninger vilde Forholdene være meget gunstige for 3 af dem; for den 4de kan der maaske blive nogen Vanskelighed, idet den maaske lettere vil kunne lide Støde ved Isdriften, men det er det Æneste, der har viist sig noget mindre gunstigt, medens det samlede Resultat af Undersøgelserne har viist sig meget tilfredsstillende. — Det ærede Medlem vendte sig leilighedsvis mod Pantserfibe og mente, at vi skulle have Kanonbaade i meget stor Udtrækning. Nu veed det ærede Medlem, at jeg ikke i og for sig er imod Kanonbaade, men man maa ikke udvikle Kanonbaadsystemet altfor stærkt paa andres Befæstning; og det tror jeg, at det ærede Medlem er i flere Henseender tilbøjelig til. Han yttrede, at vi maatte have hurtige, smaa Kanonbaade med 1 a 2 Kanoner, der kunne være gode til at vedligeholde Forbindelsen mellem Landsdelene, idet de kunne skjule sig for Fjenden og løbe ubemærkede over; men naar de skulle være hurtige og føre et virkeligt Artilleri,

blive de ikke smaa, og de blive da heller ikke lidet kostbare. Det er da forøvrigt heller ikke en Forbindelse af den Art, det ærede Medlem omtalte, vi ville stræbe efter at opnaa mellem Landsdelene, nemlig at et lille Fartøi engang imellem kunde snige sig over fra en Landsdel til en anden. Derved ville vi jo ikke opnaa mere, end hvad der kan opnaas f. Ex. ved de Bredbuer, som det ærede Medlem igaar nævnte, og som dog ere en Del billigere end de omtalte Kanonbaade. Hvad der derimod ønskes opnaaet, er, at vi til visse Tider og under gunstige Omstændigheder skulle kunne rense en enkelt Del af Farvandet for Fjenden, saaledes at vi kunne oversføre Tropper fra den ene Landsdel til den anden, og dertil ere Kanonbaade saa godt som uanvendelige. — Det ærede Medlem vilde ogsaa, at vi skulde have pantsrede Kanonbaade paa Fjordene, maaske paa Gudenaa og paa Rindfjorden. Det blev igjen et tredje Slags Kanonbaade, og skulde man saaledes have Kanonbaade paa alle de Steder, hvor det overhovedet under enkelte Forhold kunde være hensigtsmæssigt — og jeg vil indrømme, at det kunde være Tilfældet med Hensyn til Rindfjorden, medens jeg ikke tror rigtig paa Gudenaaen —, bliver det maaske den alldyreste Maade at indrette sit Forsvar paa, og man vilde dog dermed komme til en meget usforvarlig Spredning af sine Kræfter. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) synes ikke ret at ville gaa til disse Forsvarsforanstaltninger blandt Andet af den Grund, at han er bange for, at de ikke ville blive færdige i rette Tid. Dertil skal jeg bemærke, at den sikreste Vej til ikke at blive færdig er den, slet ikke at begynde. Dernæst kom der en anden Yttring fra det ærede Medlem, hvori jeg tilbørlig kan være enig med ham, nemlig naar han mente, at man ikke bør give det danske Forsvarsvæsen en altfor stor Udvidelse med Hensyn til Materiel, saa at det i høt Grad kunde friste en Fjende til at komme og sætte sig i Besiddelse deraf; men ser man paa det, der er foreslaaet af Regjeringen, tror jeg ikke, at det i saa Henseende vil i nogen overordentlig Grad blive nogen Fristelse for Fjenden. En Fjende kan være fristet til at komme for at tvinge os ud af vor Neutralitet, men for at sætte sig i Besiddelse af det Materiel, vi nu tænke paa at anskaffe, tror jeg som sagt ikke, at der er stor Fristelse. Det ærede Medlem nævnte 1807, men det var en helt anden Ting. Vi havde den Gang en meget stor Flaade, den samlede dansk-norske Flaade; det var en Flaade, der behøvede — ja